

กรมอนามัย
สำนักทันตสาธารณสุข

การประชุมวิชาการทันตสาธารณสุขแห่งชาติครั้งที่ 4 “สุขภาพช่องปากดี มีสุขภาพเยี่ยมทุกช่วงวัย”

วันที่ 24-26 กรกฎาคม พ.ศ. 2560 ณ โรงแรมมารวย การ์เด็น

ห้อง Grand Ballroom วันที่ 24 กรกฎาคม 2560

ทิศทางพรบ.หลักประกันสุขภาพและการดูแลสุขภาพกลุ่มเปราะบาง

ผศ.ดร.วีระศักดิ์ พุทธาศรี
สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

ทพญ.เพ็ญแข ลากยั้ง
สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย

พรบ.หลักประกันสุขภาพฉบับที่เสนอแก้ไขปี 2560
เปลี่ยนแปลงประเด็นใดบ้าง

ประเด็นที่คงตามพร.บ.ฉบับเดิม ไม่ได้แก้ไข

- ข้อ 3 การจ่ายเงินโดยตรงแก่บุคลากรที่ให้บริการ ไม่จ่ายผ่านหน่วยบริการตามกฎหมายกำหนด
- ข้อ 8 ความครอบคลุมบุคคลในการจัดระบบหลักประกันสุขภาพ กลุ่มบุคคลไร้รัฐ จะยังไม่มีสิทธิ แต่จะได้รับการบริการจากรัฐ ที่ผ่านมาสปสข.ใช้วิธีบริหารจัดการเงินส่งให้สถานบริการที่มีกลุ่มไร้รัฐใช้บริการเป็นจำนวนมาก
- ข้อ 9 การร่วมจ่ายค่าบริการ
- ข้อ 10 การจัดซื้อร่วม ยา/เวชภัณฑ์/ อุปกรณ์ทางการแพทย์

ประเด็นที่แก้ไขเพิ่มเติม

- ข้อ 1 การจ่ายเงินให้กับหน่วยงาน/องค์กรที่ไม่มีสิทธิได้รับตามกฎหมาย พรบ.ฉบับใหม่กำหนดให้สามารถจ่ายให้กับหน่วยงานรัฐที่ไม่ใช่สถานบริการทางการแพทย์ได้ เช่น อปท. ส่วนหน่วยงานเอกชนยังไม่ครอบคลุม
- ข้อ 2 กรอบการใช้เงินกองทุนฯ ความครอบคลุมของค่าใช้จ่าย เดิมจ่ายเฉพาะการรักษาพยาบาล แบบใหม่จะจ่ายทั้งบริการและสนับสนุนการจัดบริการด้วย เงินที่เหลือไม่ต้องส่งเป็นรายได้แผ่นดิน
- ข้อ 4 เงินเหมาจ่ายรายหัวและเงินที่ได้จากผลงานบริการ ให้รับเข้าเป็นรายได้ของหน่วยบริการ เป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องและจำเป็น และใช้ตามระเบียบเงินบำรุงฯ ได้
- ข้อ 5 นิยาม “บริการสาธารณสุข” หมายถึง บริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขซึ่งให้โดยตรงแก่บุคคล
- ข้อ 6 เงินช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้ให้บริการครอบคลุมทุกสิทธิ เช่น หมอไปรักษาแล้วติดเชื้อ ไม่ว่าจากสิทธิใด ๆ จะครอบคลุมทุกสิทธิ หมอจะได้รับการปกป้อง
- ข้อ 7 เงินช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้รับบริการครอบคลุมทุกสิทธิ ยกเลิกการไล่เบี้ยอาจจะขอแก้คำว่าเงินช่วยเหลือเบื้องต้นเป็นเงินเยียวยา และไม่มีการไล่เบี้ยกับเจ้าหน้าที่ว่าผิดหรือไม่ เพื่อความโปร่งใส ไม่ต้องพิสูจน์ถูกผิดและไม่มีการเรียกคืน
- ข้อ 11 คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เพิ่มปลัดกระทรวงสาธารณสุข
- ข้อ 12 คณะกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานบริการสาธารณสุข
- ข้อ 13 การแยกเงินเดือนและค่าตอบแทนของหน่วยบริการภาครัฐส่วนที่เข้าซ้อนในการบริหารจัดการออกจากเงินกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
- ข้อ 14 แก้ไขคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของเลขาธิการฯ

การแก้ไขพรบ.หลักประกันสุขภาพแห่งชาติฉบับนี้
มีผลกระทบต่อกลุ่มเปราะบางหรือไม่

กลุ่มเปราะบาง หมายถึง คนที่ขาดหลักประกันพื้นฐานทางสังคมในการดำรงชีวิต เข้าไม่ถึงบริการทางสังคม เดิมเรียกว่ากลุ่มด้อยโอกาส จึงเป็นกลุ่มที่เปราะบางต่อการสูญเสียสุขภาพะ ไม่สามารถตัดสินใจในการดำรงชีวิตได้โดยอิสระ >>> ไม่สามารถปกป้องตนเองได้ ไม่สามารถเข้าใจข้อมูลอย่างถ่องแท้ เช่น ผู้พิการ/บกพร่องทางสติปัญญา/จิต ผู้ป่วยเอดส์ ผู้ป่วยหมดสติ ผู้มีปัญหาสถานะบุคคล แรงงานข้ามชาติ คนไร้บ้าน ชายขอบ

ที่ผ่านมา ประเทศไทยยังไม่ได้มีแนวทางการดำเนินงานในกลุ่มเปราะบางทั้งหมด แต่จะมีการทำงานที่ชัดเจนขึ้นในกลุ่มผู้พิการ โดยมีวิวัฒนาการการดำเนินงานดังนี้

- ปี 2544-45 เริ่มมีพรบ.หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ระบุให้มีการจัดบริการให้ครอบคลุมทั่วถึงทุกกลุ่มประชากร จึงหมายรวมถึงกลุ่มผู้พิการ
 - ปี 2548 มีกฎกระทรวง สิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา
 - ปี 2549 กองทุนตำบล 1 กิจกรรมในกองทุน สามารถใช้ในกลุ่มคนพิการ
 - ปี 2551 ไทยเข้าเป็น ภาคี CRPD
 - ปี 2552 เริ่มจ่ายเบี้ยให้คนพิการ
 - ปี 2554-57 กองทุนทันตกรรม เป็นโอกาสของงานทันตสาธารณสุขที่ขยายการทำงานในกลุ่มคนพิการมากขึ้น หลายพื้นที่เริ่มทำงานในกลุ่มคนพิการอย่างเป็นรูปธรรม
 - ปี 2556 ครม.เร่งยกระดับคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยกระทรวงสาธารณสุขจัดทำโครงการใส่ขาเทียม รณรงค์ และจัดทำเป็นตัวชี้วัดกระทรวง
 - ปี 2558 เพิ่มเบี้ยสำหรับคนพิการเป็น 800 บาท
 - ปี 2559 ลงทะเบียน •ผู้ไม่มีรายได้(3,000 บาท) •รายได้น้อย (1,500 บาท)
- จะเห็นได้ว่า ลักษณะการทำงานในกลุ่มผู้พิการ เป็นการทำงานบูรณาการระหว่างหลายกระทรวง และเริ่มมีการขยายการดำเนินงานในกลุ่มเปราะบาง (ผู้ไม่มีรายได้ และผู้มีรายได้น้อย)